

Az 1922 évi genti jegyzőkönyv -- és a „halvaszületett gyermek“

Benes nagy beszéde Ausztria függetlenségéről

Elhangzott a csehszlovák külügyminiszter várva-várt beszéde. -- Benes szerint Csehszlovákia ma sem ellenzi az Anschlusst, de a római egyezmény nincs inyére

A bécsi és berlini sajtó visszautasítja Benes gyámolaságát

Prága, március 22

Benes cseh külügyminiszter szerdán mondotta el nagy érdeklődéssel várt exposé-ját a parlament külügyi bizottsága előtt. -- Beszédében a középeurópai helyzettel, első sorban Ausztria helyzetével foglalkozott. --

A középeurópai kérdés megoldása

Benes ezután ismertette azt a jegyzőkönyvet, amelyet Ausztria 1922-ben, amikor a Népszövetségtől nagyobbösszegű kölcsönt vett igénybe -- Genfben aláírt. Ez a jegyzőkönyv a középeurópai helyzet magna carta-ja. Ennek aláírói kötelezték magukat, hogy nem töreksenek Ausztria területén semmiféle különösebb befolyásra, vagy kedvezményre. Ausztria pedig kötelezte magát, hogy minden ilyen kísérletet elhárít és különös kedvezményeket egyetlen államnak sem ad.

Első a német megoldás, az Anschluss. Második az olasz megoldás, amelyet az osztrák-magyar-olasz csoportosulás jelent. A harmadik pedig középeurópai megoldásnak nevezhető.

A középeurópai megoldás -- Benes szerint -- ismét háromféle lehet. Az egyik, hogy Középeurópa államai Ausztriával együtt középeurópai szövetségbe tömörüljenek. Második ilyen megoldás a Habsburg-megoldás, amely Ausztria és Magyarország jogi és gazdasági egységével volna egyértelmű. A harmadik megoldás Ausztriának nemzetközileg biztosított teljes függetlensége lehet.

Csehszlovákia nem fél az Anschlusstól

Ezekután sorra vette az egyes lehetőségeket, majd így folytatta:

Amikor a háború alatt Massaryk és én megnyertük az antanthatalmak hozzájárulását az osztrák-magyar monarchia feloszlatásához, Ausztriára nézve azt ajánlottuk, hogy csatlakozzék Németországhoz. De már 1917-ben kiderült, hogy az antant körében ellenzik az egyesülést. Most ugyan Csehszlovákia is ellenzi, de ettől az eshetőségtől, feltéve, ha azt a nagyhatalmak megengedik, a maga részéről nem fél, már csak azért sem, mert Csehszlovákia ma erősebbnek érzi magát, mint bármikor a múltban.

Az olasz-osztrák-magyar csoportosulás iránt Csehszlovákia nem lehet teljes bizalommal

Rátért ezután Benes a római megegyezésre. Olaszország --ugymond -- ellenzi az

Utalt arra, hogy az osztrák kérdés legutóbbi fejleményei közelebb hozták Itáliát és Franciaországot a távolodást hoztak Itália és Németország közé. E változások nagyjelentősnek látszanak. E változások nagyjelentősnek látszanak. E változások nagyjelentősnek látszanak. E változások nagyjelentősnek látszanak.

Anschlusst, másrészt viszont irányító szerepet akar játszani Közép-Európában. A római egyezmény az olasz megoldásra irányuló kísérlet. Csehszlovákia ezt az egyezményt nem fogadhatja eleve ellenségesen és tárgyilagosan bírálja azt meg. Sajnos azonban Mussolini nyilatkozatainak egyes részei a teljes hozzájárulás lehetőségét csökkentették.

Mit ír a bécsi és a berlini sajtó

Berlin, márc. 22

A Berliner Tageblatt „Halvaszületett gyermek“ címmel foglalkozik Benes exposé-jával, amelyben az 1922. évi genti jegyzőkönyv adatait arra akarja felhasználni, hogy Ausztria nemzeti mozgalmait elfojtsa általa.

Ezt azonban Olaszország nem fogadná el és Lengyelország sem hajlandó támogatni. Ha Németország el is fogadná ezt a tervezetet, úgy Ausztriát teljesen segítség nélkül hagyná és kiszolgáltatná a kisantantnak.

A dunai szövetséget Olaszország és Németország ellenzi

A középeurópai terv, amely egyesítené a dunamenti kisállamokat, ellenállásra találna elsősorban Olaszországban mert az a régóta nagyobb dunai monarchia életbelépését jelentené. De ellenezné azt Németország is, mert abból egy németellenes politikai rendszer fejlődhetne. Viszont Ausztria és Magyarország politikai egyesítésével a kisantant állna szemben és ez állandó harcot jelentene.

Nem marad tehát más hátra, -- fejezte be szavait Benes -- mint az 1922 évi genti jegyzőkönyv alapjára helyezkedni és Ausztria önállóságát és integritását nemzetközileg biztosítani.

Bécsből jelentik: Az osztrák sajtó vegyes érzelmekkel fogadja a Benes cseh külügyminiszter tegnapi beszédét, amelyben Ausztria függetlenségével és jövőjével foglalkozott. A Neue Freie Presse szerint a dunai konföderációra vonatkozó tervet nemcsak német és olasz részről elleneznek, de Európa egyetemes érdekével is szöges ellentétben állana ez a megoldás. Ami pedig Benes azon elgondolását illeti, hogy a középeurópai államok együttesen garantálják Ausztria függetlenségét, jelen pillanatban fölösleges, de elképzelhetetlen kívánság is lenne.

Mindenkire kiterjesztették a konverziót

Bucuresti, március 22

A liberális pártklubban napokon át tartott a vidéki tagozati elnökök értekezlete, amelyen a konverziós törvényjavaslat mind a 73 szakaszát alaposan megvitatták és lényegbevágó módosításokra tettek javaslatokat, amelyeket a kormány részben elvileg magáévá is tett.

Igy azt, hogy részesüljenek az adósságrendezés kedvezményében azok a földművesek is, akiknek nincs földjük s akik szintén nem tudják kifizetni kis tartozásait.

Rokonszenves fogadtatásra talál az a javaslat, amely a városi középosztály érdekeit szolgálja azzal az indoklással, hogy igazságtalan dolog figyelmen kívül hagyni a hivatlanokakat s szabadfoglalkozásukat. E módosító indítványt úgy szövegezték meg, hogy

az ilyen jellegű tartozások 10 év alatt háromszázalékos kamattal fizetendők, anélkül azonban, hogy a tartozás tőkét csorbították.

Dinu Bratianu és Tatarescu hozzájárultak ehhez a formulához.

Nagy mértékben foglalkoztatta az értekezletet a bankok veszteségeinek ügye is. -- Pop Valér, volt miniszter kimutatta, hogy a konverzió következtében minden bank 40--60 százalékos veszteséget fog szenvedni s a betéteket nem tudja visszafizetni. Az új törvénynek tehát intézkedéseket kell tartalmaznia a bankok jogos érdekeinek védelmére.

Ehhez a javaslatához is hozzájárult elvileg a kormány.

800 ezer lej husvétii segélyt osztanak ki a bucarestii munkanélküliek között

Bucuresti, március 22

Costinescu munkügyi miniszter tegnap fogadta a munkanélkülieket segélyező bizottságot és elhatározta, hogy a bucarestii munkanélküliek részére 800 ezer lej husvétii segélyt utal ki.

Amerika küzd a nemzeti-szocialista propaganda ellen

Washington, márc. 22

A washingtoni képviselőház 168 szavazattal 31 ellenében elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely szerint parlamenti bizottságot küldenek ki a nemzeti szocialista propaganda letörésére.

Szerelmese abiaka előtti fára akasztotta fel magát

Ploesti, március 21

Olympia Mati diákleány, aki a pénzügyigazgatóság tisztviselője is volt, hosszú idő óta viszonyt folytatott egy pénzügyi kontrollal. A fiu szakítani akart vele, amire a leány tegnap éjszaka a kontrollor háza előtt levő fára felakasztotta magát. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy tettét szerelmi bánatában követte el.

Lengyel munkáspár szerelmi tragédiája egy francia gyárban

Páris, március 22

A ranbaixi Lapontra gyár kijáratánál Juvenlujens lengyel munkás több revolverlövessel megölte Zybura Marig 15 éves hofiársnőjét. A járőrök üldözőbe vették a gyilkost, de ez futásnak eredt és a közeli folyóba vetette magát.

Csak órák múltán találták meg holttestét. A meggyilkolt lány szülei elmondták, hogy Juvenlujens feleségül akarta venni a lányt, amit azonban szülei elleneztek és valószínűleg emiatt határozta el magát végzetes tette.

Gyümölcsfát, rózsák, diszbokrok, fenyőfélék nagyválasztékban a

VICTORIA műkertészetben
Piața Creanga 14.

Köszönetnyilvánítás. Igen tisztelt Uraim! Kötelességemnek tartom, Önöknek az Önök által gyártott Togal-készítményért köszönetemet nyilvánítani. Miután bizalmamat minden gyógyszer iránt elvesztettem (Togallal végeztem az utolsó kísérletet, hogy rheumatikus tagfájdalmaimtól megszabaduljak. Ma minden szenvedőnek legméltóbban csak azt tanácsolhatom, hogy csak Togalt használjon, mert ez az egyetlen szer, mely engem megmentett! Hálából a Togalt minden szenvedőnek legjobb meggyőződésem szerint fogom ajánlani. Cernauti, 1932. november 17. Riz Géza.

Ujabb tombolanyerők

Legutóbbi ajándéktombolánk nyerőiként újabb következő olvasóink jelentkeztek:

7730 Maiszter Zsuzsa, Fogaras, egy pár cipő.

1285 Gálfi Jánosné, Aiud, női ruhaanyag.

11147 Fülöp Sándorné, Campia Turzii, női ruhaanyag.

17536 Molnár János, Marghita férfi ing.

1428 Puskás Sándor, Odorheiu két pár férfi harisnya.

9934 Kenyeres Jenő, Odorheiu, két pár férfi harisnya.

2264 Szénási Ferenc Oradea str. Fabricelor 35, két pár férfi harisnya.

5949 Vacek Ferencné, Georgheni két pár női harisnya.

2243 Izsákovics Bernát Odorheiu hat férfi zsebkendő.

12866 Bilbusz Teoder Odorheiu két divatos nyakkendő.

1956 Penta József Lazarea, két törülköző.

4018 Moga György, Uioara fehér selyem-sál.

4769 Ferenczy Rózsika Odorheiu 3 illatos szappan.

latos szappan.

1836 Majos S., Macsa három illatos szappan.

1435 Demján Juliska Alesd, három illatos szappan.

7739 Vargha István Diosig, két kg. cukor.

6450 Major M. Oradea, Colonia Méhes 2 kg. zsir.

3011 Fülöp János, Aiud 2 kgr. zsir.

1055 Balogh Jánosné, Fughiu hat személyes boroskészlet.

3659 Zémann Sándor, Tinca 6 személyes készlet.

17120 Pál Jenő Targu-Mures diszes hamutartó.

3279 Bereczky N. Oradea str. Bolinteanu 22, egy mappa Erdélyi Magyarország levélpapír.

12641 Benczédi Árpád Odorheiu színes írókészlet.

1283 Reismann József Carei regénysozozat.

2719 Z. Nagy Dénesné, Uioara, regénysozozat.

Szél és hideg bőrét érdessé teszi,

FLOREAL tubusos krém

használata három nap alatt bársonysimává teszi.

Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapna, írjon

Romániai vezérképviselet: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

SPORT

Még most sem végleges a román válogatott futbalcsapat összeállítása

Oradeáról ma utaznak Halmeun keresztül Pardubitzba a válogatott játékosok

Ilyen nehezen még sohasem állítottak össze román válogatottat, mint most. — Tegnapi számunkban már közöltük, hogy Rónai és Juhász beállítását befejezett ténynek látjuk, az utolsó pillanatban azonban Lucide mást gondolt. Ma ugyanis a következő összeállításról kapunk hírt Bucarestből:

Bugariu (Amte)—Sucitulescu (Unirea-Tricolor), Albu (Venus)—Chiroiu (B. CFR), Kotormány (Ripensia), Moravetz (Tmte)—Bindea (Ripensia), Kovács (NAC), Sepi (U) Bodola (NAC) Dobay (Ripensia).

A csapatban esetleg még lehet változás, miután a csehek tiltakoztak a Ripensia játékosok szerepeltetése ellen. Az együttest Lucide, Lucescu, és Radulescu kísérik el, de valószínű, hogy Morár dr is az együttesel tart. A mérkőzés bírása egyébként a lengyel Schneider lesz.

Bugariu beállítása kétségkívül meglepetés és nem tartjuk szerencsés ötletnek, hogy ilyen nagyfontosságú mérkőzésen a legfontosabb poszton új emberekkel kísérletezzenek.

Oradeán csak Bodola és Kovács kaptak táviratot arról, hogy a válogatottban szerepelnek. A válogatott pénteken Oradeáról Halmeun keresztül megy Pardubitzba.

A „Dimineata” közli a román válogatott csapat végleges összeállítását, amely a következő:

Püllök, Albu, Chiroiu, Moravetz, Kotormány, Robe Dobay Bodola Sepi Kovács

Bindea. Tartalékkapusként Bugariu szerepel. A bucarestii játékosok csütörtökön utaznak el a fővárosból és a teljese sapat pénteken indul Oradeáról Csehországba.

Stockholmi mérkőzésén győzött a magyar válogatott birkozó-csapat

Stockholm, március 22

A magyar válogatott birkozó csapat tegnap mérkőzött Stockholmban az upsalai városi válogatott ellen, amelyet szép küzdelem után 6:1 arányban győzött le. Imre és Tóth tussgyőzelmet arattak, míg a többiek pontozással győztek. Egyedül Vitális szenvedett vereséget.

FILMPALACE

Péntek, szombat, vasárnap, hétfő

Erkölc és szerelem

Főszerepben: Gréta Mosheim, Johannes Riemann, Oscar Homolka, Camilla Horn. Előzőleg új hirdető!

Lapárusokat úgy helyben mint Oradea környékére jó keresettel felveszünk a Friss Uság és az Erdélyi Magyarország árusításához. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Berlinben bombamerénylet követtek el az Elisabeth Bergner filmet előadó mozi-tulajdonos ellen

Berlin, március 23.

Az Unter den Linden és az új Wilhelm-Strasse kereszteződésénél ismeretlen tettes bombamerényletet követett el Olli-ber osztrák filmgyáros és mozi-tulajdonos ellen, akinek mozi-jában előadták a Nagy Katalin e. Bergner filmet. A gyáros, aki gépkocsiján haladt a Brandenburgi Kapu felé, könnyebben, sofförje súlyosan megsebesült az explózió-nál. A gépkocsi használhatatlanná vált. A rendőrség ötezer márkátalmat tűzött ki a tettes nyomravezető-jének.

Borzalmas szerencsétlenség a Covasna-komendói siklón

Targu-Sacuesc márc. 23.

A treiscaune megyei Komandó község alig másfélórás járásra fekszik Covasna-tól, a Kárpátok hegyei közé beekelve. Hazalmas faüzeme miatt országszerte híres és a székely munkások ezrei keresik fel és találják ott megélhetést. Az összekötést a vasúti állomással sikló bonyolítja le mely minden évben megköveteli a maga áldozatát. Furuzs Lina 32 éves zabolai asszony a férjének akart élelmet vinni Komandóra és a sikló kocsi-ján szándékozott az utat megtenni a fűrésztelepre. Felszálláskor oly szerencsétlenül lépett fel a mozgásban levő vonatra, hogy a kerekai alá került, melyek a jobb karját csaknem tőből lemeztették. A szerencsétlen asszony éppen áldott állapotban van. Beszállították a kórházba, ahol élet és halál között lebeg.

Elítélt a Iârgu-mureși tábla egy tolvaj csendőri

Targumures, március 23.

Selicean József volt csendőr aki az elmúlt évben szerelt le, azóta már kétizben került a bíróság elé. A bűnelkamrából ugyanis ellopott egy hamis ezer lejest. A törvényszék ezért a lopásért pár hónappal ezelőtt 5 évi börtönrre ítélte felebbezése a táblához került a tábla a törvényszéki ítéletet háromhónapi fogházra szállította le.

Tasnádon a husvétheti rendes vásár nagypéntek miatt előtte való napon csütörtökön, március 29-én míg az országos vásár román nagypéntek miatt szintén előtte való napon csütörtökön április 5-én lesz megtartva.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

BUCURESTI. 12: Könnyű gramofon. 13: Hírek Utána Könnyű lemezek. 17: Francois Luca zenekara. 19: Előadás 19,20: Lemezek. 19,45: Előadás. 20: Rádiózenekar.

BUDAPEST. 6,45: torna Utána gramofon 5,45: Hírek Utána felolvasás Közben gramofon. 11,10: Vízjelző szolgálat. 12: Harangszó Utána Berki István cigányzenekara muzsikál. Közben hírek. Utána időjárás vizállásjelentés. 13,30 Gramofon. 14,40: Hírek. 16: Meseóra, 16,45 Időjárás hírek. 17: Bertha István szalonzenekara. 18,15: Mit üzen a rádió. 18,50: Lakatos Árpád Mit üzen a rádió. 19,20 Vidám fejtörő. 20: Cigányzene. 21: Vidám egyfelvonásosok 22: Hírek Utána Jazz. 23,20: Mándits jazz zenekar

Starhemberg: A Habsburgok visszalérése Ausztriába becsületbeli kérdés

Bécs, március 23.

Starhemberg herceg tegnap egy gyűlésen beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a Habsburgok visszatérését be-

csületbeli kérdésnek tartja. A Habsburg-családnak Ausztriába való visszatérése azonban még nem jelent restaurációt, mert a restauráció nem időszerű.

Autókat és omnibuszokat egeinek el a newyorki uccán a sztrákoló sofförök

Newyork, március 23.

A színháznegyedben a színházak zárása és a kora reggeli órák közötti időben véres összeütközések játszódtak le a sztrákoló taxisofförök és a rendőrök között. A sztrájkoló sofförök megrohanták a nyílt uccákon a magánautókat, megállították őket, leszakították az ajtóit és a benne ülőket

megverték. Később azután már az omnibuszokra vetették magukat és az összetört gépkocsikat az uccákon elégették. A rendőrség nehezen tudta a tüntetőket szétverni és még a reggeli órákban is heves összeütközések zavarták a nagy körutak forgalmát.

Feloszlatják Irországhban a szenátust

mert de Valera a javaslatát a kékinges-szervezet ellörléséről visszautasította

London márc. 23.

De Valera ír miniszterelnök javaslatot nyújtott be a szenatus eltörléséről. A szenatus ugyanis leszavazta a kormány ja-

vaslatát a kékinges fascista szervezet eltörléséről, pedig de Valera a javaslat sürgős elfogadását kérte. Junius-juliusban valószínűleg új általános választások lesznek.

Eletfogytiglani fegyházra ítélték egy aradmegyei gyilkost

Meggyilkolta bátyjának feleségét - Fivérét akarta megölni és tévedésből annak feleségét gyilkolta meg

Arad, március 23.

Aradmegyei gyilkossági pert tárgyalt csütörtökön délelőtt az aradi törvényszék első szekciójának büntető tanácsa. Vádlottként egy fiatal 21 éves aradmegyei gazda állott bilincsbevert kézzel a törvényszék előtt, Buglea György plescutai gazda, aki a vádirat szerint az elmúlt év augusztusában álmában meggyilkolta bátyjának, Buglea Jánosnak feleségét.

A gyilkosság elkövetésének körülményei heteken át foglalkoztatták a nyomozó hatóságokat, amennyiben Buglea Jánosné igen titokzatos körülmények között találták meg holtan az ágyában, Férjének vallomása szerint, akit egyébként a gyilkosság első gyanúja miatt azonnal őrizetbe is vettek, a véres tett előtti este mindketten rendesen lefeküdtek és csak másnap reggel ébredt arra a szerencsétlen férj, hogy felesége szétroncsolt fejjel, holtan fekszik mellette.

Buglea János a csendőrségi kihallgatások alatt csökönyösen kitartott azon állítása mellett, hogy fogalma sincsen róla, miképpen ölheték meg mellette a feleségét. Már-már úgy látszott, hogy a feleséggyilkosság vádja alól nem sikerül magát tisztáznia, amidőn a vizsgálat váratlan fordulat hoz érkezett el.

Sikerült ugyanis megállapítani, hogy Buglea János és öccse Buglea György között vagyoni okok miatt igen rossz viszony állott fenn. Buglea György ezért elhatározta, hogy végez bátyjával. Tervét úgy eszelte ki, hogy éjnek idején belopózik bátyja házába és ott lövi agyon álmában áldozatát. A gyilkos testvér valóban ilyen alapon is kísérelte meg tette vég-

rehajtását. Egy éjszaka, amely kedvezőnek látszott tette elkövetésére, vadászfegyverével belopózott bátyja házába és a vaksötétben leadta halálos lövéseit az ágyban fekvő emberre, akiről azt hitte, hogy csakis a bátyja lehet. A halálos lövések azonban nem bátyját, hanem annak feleségét érték.

A mai főtárgyaláson a gyilkos igyekezett kibujni borzalmas tettének következményei alól. Azt vallotta, hogy tulajdonképpen őt egy Caba Péter nevű, ugyan-csak plescutai gazda bujtotta fel arra, hogy gyilkolja meg Buglea Jánost és vallomása szerint ezért vérdíjként ötven hold földet és 50 ezer leit ígért neki.

A gyilkos vallomásával szemben a súlyos váddal illetett plescutai gazda kijelentette, hogy a vádlott állításai már csak azért sem felelhetnek meg a valóságnak, mert Caba Péternek semmi életében nem volt 50 holdnyi földje, tehát annyit senkinek nem is ígérhetett vérdíjként. Buglea György családi viszályból kifolyólag akarta bátyját meggyilkolni és tervének bátyja felesége esett áldozatul.

A perbeszéd elhangzása után, melynek során az ügyész a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérte Buglea Györgyre, a bíróság hosszas tanácskozára vonult vizsgálta. Az ítélet, amelyet ezután kihirdettek, Buglea György előtt, valóban életfogytiglani fegyházra ítélték el.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, hogy a vádlott enyhítésért felebbezett a bírósági ítéletétől.

Megverték a francia ötmillió-s főnyeremény nyertesét, mert nem akart áldomást fizetni

Páris, március 23.
A francia osztálysorsjáték főnyereményét egy Touse nevű zöldségárus nyerte. A szerencsés nyertes nem akarta felfedni kilitét, a képeslapok fotóriporterei azonban lefényképezték és fényképét közölték a lapban. A "Paris Soir" értesülése szerint Touse a nyeremény felvétele után visszatért lakóhelyére és a piacon ismét zöldsé-

get kezdett árulni. A városka lakói a lapokban közölt fényképek után felismerték, körülvették és követelték, hogy szokás szerint vendégelje meg őket.

Touse semmiről semmit sem akart tudni, mire a tömeg ütlegetni kezdte és a zöldségárusnak el kellett menekülnie, hogy bőrét megmentse.

Nátháláz-járvány pusztít Angliában

Londonból jelentik: Egész Angliában náthajárvány pusztít, amelynek már eddig is számos halálos áldozata van. Sok iskolát bezártak a járvány miatt.

Sfântu Gheorghe közelében

Agyonverte feleségét egy gazdálkodó

Halálos munkásszerencsétlenség Trei Scaune megyében

Sf. Gheorghe márc. 23.
Székely Albert Zabala községbeli gazda úgy elverte feleségét, hogy az asszony belehalt sérüléseibe. A "gyengéd" férjet a csendőrség letartóztatta és bekísérték az ügyészségre.

Ghelita közegben Cseke Lajos munkás munkaközben két lendítő kerék közé szorult és összetörte bordáit. Beszállították a sf. gheorghei kórházba, de segíteni nem lehetett rajta és kiszenvedett.

Kinevezték Miercurea Ciuc és Târgu Mures új interimár bizottságait

A mediási ideiglenes tanács beiktatásán a szászok
nem vettek részt

Medias, március 23.
A Mediasra kinevezett interimár bizottság beiktatása körül váratlan nehézségek merültek fel. A szász tagok ugyanis elutasították a részükre biztosított három tagságot és Stirbet Victor, Tarnava-Mare megye prefektusa egy 6 román és egy magyar tagból álló interimár bizottságot iktatott be a város élére. A prefektust erre Inculet és Lapedatu miniszterek hatalmazták fel, miután a városban levő lakosság számarányának megfelelően három román, egy magyar és három szász tanácsost kellett volna kinevezni. A szászok azonban négyet követeltek az interimár bizottságban amit Stirbet prefektus nem teljesített és így a szászok passzív rezisztenciája folytán még három tanácsost neveztek ki az interimár bizottságba. Binder szász szenátor Bucurestibe utazott, hogy a zornánynál protestáljon.

Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter kinevezte Miercurea Ciuc és Târgu Mu-

res interimár bizottságát: Miercurea Ciuc-lui interimár bizottsága: Elnök: Farago Viktor, tagok: Balogh L., Neamtu Emil, — Részeg V., Barbat Oct., Frank N. Berman Marcell, Biró József és Holló Gabor.

Târgu-Mures: Elnök: dr. E. Dandea, al-eelnökök: Demetrescu M és Radó Sándor, Fulea Octavian, Murgoi I, Jancu, Ilarie Boia, Szigyártó Gábor, Biró István.

Negyven évig volt bíró és most elmozdították

Carei, március 23.
Az új közigazgatási törvény életbeléptetése kapcsán az időközi bizottságokat is feloszlatták. Így eltűnt a salajmgyei Silvas község régi vezetősége is, élén Szilágyi György bíróval. Szilágyi György a falusi közigazgatásnak egyik legérdekesebb alakja, aki 47 éven át viselte megszokott nélkül Silvas községben a bírói tisztséget. Minősége mellett községi végrehajtó, illetőleg adószedő volt. Mint jómódu ember, az állam behajthatatlan követeléseit inkább a sajátjából fedezte és jótékonyágával számtalanszor elhárította szegényebb falus felei feje felől a végrehajtás veszedelmét. Silvas községben most küldöttség alakult, amely holnap jelentkezik Salajmgye prefektusánál. A delegáció Szilágyi Györgynek azonnali visszahelyezését fogja kérni.

Időjárás

Változó felhőzet, egyes helyeken eső. A hőmérséklet valószínűleg kissé emelkedik.

Oradea, márc. 23
Uilac községben az éjszaka nagy tűz pusztított s a tielagdi tűzoltók segítségével mentette meg a falut a nagyobb pusztulás tól. Ismeretlenek felgyújtották Jakab Ferenc gazdálkodó szénás csűrjét, a nagy szél áttérjesztette a tüzet a szomszéd csűrre, majd a házra is.

Ezek elhamvadtak egy disznóóllal együtt, amelyben kilenc hizó égett el. Öt vagon széná lett a tűz martaléka.

Nagy tűzvész Uilacon

KI A GYILKOS?

Detektiv-regény

73

Jó félóraig diktált szakadatlanul és ragyogott az arca mikor helyére téve a kagylót megtörölte verejtékes homlokát.

— Még nem vagyunk készen Mills fordult a soffórhöz. — Most hajtsunk vissza Carburybe és nyuzza a gépet ahogyan csak bírja!

Mikor a Green Park Manorhoz értek már két gőzfecskendő oltotta az égő kastélyt és a pázsit olyan volt, mint az ideiglenes, első segélyt nyújtó kötözőhely a háboruban. Sebesültek hevertek a földön — sok halottak is — de volt néhány guzsbakötött fickó is: köztük az a fiatal malaj, aki kétszer is megkísérelte, hogy eltegye Andy láb alól.

Andy egyenesen Dickhez szaladt, aki tavolabb állt és mellette Hiram K. Van Doorn vállsebét kötözte be éppen egy fiatal leány.

— Hát mégis megtalálta, Dick? örvendezett a riporter.

Dick melegen megszorította Andy kezét és mosolyogva fordult oda a fiatal leányhoz:

— Adrienne ez itt Mr. Collinson aki már beszélttem magának. Hallja, Andy nem is hiszi, hogy mennyit aggódtunk magáért, mikor seholse találtuk. Attól féltünk, hogy benn égett a házban.

— Rossz pénz nem vész el — mosolygott Andy és a millió-s leánya felé fordult: — Remélem, Miss Adrienne, már teljesen jól van?

A szép amerikai leány szólni sem birt, csak a szemei ragyogtak hálás boldogsággal és — Andynak végtelen elkövetésére — hirtelen odalépett a riporterhez, két kezével megfogta a fejét s lábujjhegyre ágaskodva, össze-vissza csókolta az arcát.

Andyt úgy meglepte ez a nem várt orvátadás hogy torkán akadt a szó. Nehány pillanatig kapkodott levegőért, mint a szárazra vetett hal aztán sarkon fordult és rohant a "Hét Harang" szállóba.

— Telefonálni akarok! — ordította a-hogy belépett az ivóba.

— Parancsoljon kérem! — ugrott oda a fogadás előzékenyen. Most már tudta, hogy "miben utazott" a hóborzós vendég, a kitől örült, hogy megszabadult a kigyóölés emlékeztető napján.

És Andy lediktálta szenzációs riportjának koronáját: Miss Adrienne Van Doorn csodálatos eltűnésének és kiszabadulásának történetét. Aztán a Bentley robogva vitte vissza Green Park Manorba.

Körülbelül mindent tudott már, csak még azt nem, hogyan került Elise Carew kezébe Adrienne gyöngysora.

— Amikor Lockyer idehozott a Green Park Manorba s egyik szolgálja segítségével becipelt a házba ki akartam lépni magamat a kezükből eközben elszakadt a gyöngysorom selyemzsínórja. Elise Carew mellett állt a hallban és láttam, hogy fölcsedi a szétszóródott gyöngyszemeket. Én aztán megfedlektem a gyöngysorról — sokkal súlyosabb gondjaim voltak.

— És hogy tudott telegrafálni? — érdeklődött a riporter. — Honnan tanulta meg a Morse jeleket?

— A szobában, ahol bezárva tartottak egész kis könyvtár volt — magyarázta Adrienne — csupa öreg kislejtezett könyv: köztük az "Encyclopaedia Britannica" egyik régebbi kiadása. Unalmamban lapozgattam benne és véletlenül ráakadtam a távirás történetére. Mikor a Morse fejezethez értem, eszembe jutott hogy megtanulom a jeleket és esténként megpróbálok villamos jelekkel közlekedni kifelé.

(Folyt. köv.)

Kémkedés miatt

Életfogytiglani fegyházra ítélte a debreceni honvédtörvényszék Juricskay Barna volt oradeai városi tanácsost

Oradea, márc 22.
Kinos feltűnést keltett napok előtt az az ideérkezett hír, hogy Juricskay Barna, a magyar imperium alatt Nagyvárad város volt utolsó pénzügyi tanácsnokát Magyarországon kémkedés vádjával letartóztatták és a katonai ügyészség foglya.

Debrecenből érkezik most, a szerencsétlen család köréből a szenzációs hír, hogy

Juricskay Barnát a debreceni hadbíró-

ság bűnösnek találta kémkedés büntetésében és életfogytiglani fegyházra ítélte.

A tárgyalásról egyébként, amely zárt volt, részletek nem szivárogtak ki. Csak annyit tudni, hogy a katonai ügyész halálos ítéletet kért Juricskay fejére, a bíróság azonban az örökös rabság büntetését alkalmazta Juricskay Barna ellen, aki 53 éves korában ilyen utolsó módon fejezte be karrierjét, amely pedig szépen indult.

hatásos gyógyszer
Rheuma | **Ulőidegzsába** | **Idég- és lőlőjás**
Kőszvény | **Spangolnátha** | **Hőléses megbetegedések** na.
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a bakt közvetlenül gyökereiben támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerteráknban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Huszonháromezer ház égett le egy japáni tűzvészben

Ezer ember életét vesztette, százezer ember hajléktalanná vált

London, március 22

Akadate japán városban borzalmas tűzvész pusztított. A 23 ezer ház égett le, a tűzben ezer ember lelte halálát, százezer ember pedig hajléktalanná vált. Az anyagi kár meghaladja az egymillió fontot. Minden oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult, a tűzvész még tegnap reggel is teljes erőből dühön gőtt. A tűz okát eddig még nem sikerült megállapítani.

Visszaelések nyomára jöttek az aiudi fegyház irodájában

Több milliós értékekről kétféle könyvelést vezettek. -- Inspektort küldött ki az igazságügyminiszter

Bucuresti, március 22

Az Universul értesülése szerint az aiudi fegyházban nagyarányú visszaelések nyomára jöttek rá. Megállapítást nyert, hogy két féle könyveket vezettek és az ilyenformán eltüntetett összegeket a megtévedt tisztvi-

viselők a maguk céljaira használták fel. A vizsgálat első adatai szerint az ilyenformán eltulajdonított összegek több millióra rúgnak. Az igazságügyminiszter a visszaelés bevizsgálására inspektort küldött ki.

Péppé zuzta ellenfele fejét három féltékeny legény

Cernauti, március 22

Borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság játszódott le tegnap este a cernautimegyei Cuciurul-Mic községben.

Az egyik jómódu gazdálkodó udvarában táncmulatságot rendezett a falu fiatal-sága, amelyen Nicolae Negrici 20 éves legény is részt vett. A fiatalember igen sok lánnyal táncolt, köztük kettővel, akiknek Gheorghe Dupescu és Vasile Babinc is hevesen udvaroltak. A két lány azonban egész este csak Negricivel táncoltak. Tíz óra tájban a társaság oszladozni kezdett. Az elsők közt ment el a két féltékeny legény is. Később hazafelé tartott Nicolae Negrici is, aki a falu végén lakott. Amikor azonban házuk közelébe ért, az árokból előbújt ellenfelei heves közáporral fogadták. A szerencsétlen legényt még mielőtt számot tudott

volna adni arról, hogy mi történik vele,

ujabb és újabb közáporral ostromolták meg, úgy hogy Negrici eszméletlenül terült el a földön.

Támadói azonban — akikhez időközben Dupesca bátyja is csatlakozott — még ezzel sem elégedtek meg, hanem odamentek az eszméletlenül fekvő legényhez és

kődarabokkal a szó szoros értelmében péppé verték a fejét.

Amikor látták, hogy Negrici meghalt, elmenekültek. A gyilkosságot csakhamar felfedezték és a gyilkosokat is elrogták. A három legény beismerte a gyilkosságot, de azal védekeznek, hogy részegek voltak.

MEGNYILT!

az új posztóüzlet

olcsón vehet

Scherg, Tellmann
és Zimmermann

szöveteket

Katz Testvérek

ideiglenesen bent az udvarban

Sfr. Avram Iancu 2. szám.

Pofozkodás a carei adóhivatalban

Carei, március 22

Szokatlan jelenet játszódott le tegnap délelőtt a carei adóhivatalba. Özvegy Hajek Ferencné carei lakos nagyobb összegű örökösödési illetékel tartozott.

A tartozás fejében az adóhivatal lefoglalta Hajeknének egy magán cégnél fennálló 200 ezerlejes követelését.

Tegnap az asszony izgatott hangulatban megjelent az adóhivatalban és kérte az egyik tisztviselőt, hogy vonják vissza a zárlatot, mert a kétszázezer lej rem is neki, hanem Magyarországon élő rokonainak jár. A tisztviselő kerekén megtagadta a kérés teljesítését, mire az asszony

öklével kétszer a tisztviselő arcába vágott.

Nagy botrány keletkezett s az inzultált tisztviselő hatóság elleni erőszak címen feljelentést tett az asszony ellen.

Ausztriában egyszerre számolják össze az embereket és az állatokat

Bécs, március 22

Tegnap kezdődött meg Ausztria területén az általános népszámlálás. Ezzel egyidejűleg összeírják az 1884 és 1920 között született osztrák állampolgárságu férfiakat is, előjegyzik ezek háborús katonai szolgálatát és a sport terén való jártasságukat is.

A kérdőíveken fel kell tüntetni, hogy ki milyen sporthoz ért milyen sportot üz rendszeresen és tudja-e kezelni a lőfegyvert. A népszámlálással egyidőben Ausztria állatállományát is összeírják.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselői: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

Uzina Electrica a Municipiului Oradea

HIRDETÉS

1934 április 11-én délelőtt 11 órakor a Városháza kis tanácstermében versenytárgyalást tartunk a Villamosműi műszaki irodájának bővítési munkálataira.

Feltételek a Villamosműnél megtudható, ugyanott az ajánlati űrlap és feltételekzét megkapható.

Oradea, la 21 Martie 1934.

Primaria Municipiului Oradea

Meghunyázkodtak a vasgárdista vádlottak a hadbíróság előtt

Mindegyik vádlott visszavonja vallomását és azt állítják, hogy nem volt részük a merénylet előkészítésében. — „Nem vagyunk kíváncsiak több programbeszédre” -- mondja a hadbíróság elnöke. --

Befejezték az összeesküvéssel vádolt fővádlottak kihallgatását

Bucuresti, márc. 22

A sinai merénylet főtárgyalásának negyedik napján Ignat tábornok elnök arra kérte a vádlottakat, hogy vallomásuk megtételénél tartózkodjanak a programbeszédektől, miután a bíróság már eléggé ismeri a vasgárda programját.

A következő vádlott, akinek kihallgatásához kezdenek Virgil Jonescu mérnök, aki részletesen elmondja, hogy és miért lépett be a vasgárdába és milyen körülmények között ismerkedett meg Corneliu Codreanuval. A választások alatt a Constanta-megyei választási propagandát ő vezette. Találtak nála egy pisztolyt, de ezt rakéta-kilövésre használta, a könnyfakasztó bombát pedig a választások alatt kapta és védekezés céljára szolgált. A vasgárda feloszlatták és a jilavai katonai fegyházba szállították. Az orvosok azonban megállapították, hogy súlyos tüdőbaja van és ezért szabadon bocsátották, mert a hosszú fogság életveszélyes lett volna részére. December 22-én szabadon engedték és ekkor az orvosok tanácsára Sinaiába utazott és itt ágyban fekve kurázott.

A merénylet utáni napon Bucurestibe akart utazni, de a vonaton letartóztatták és Ploestibe szállították.

Ezután Goga Eugen, Sturdza és Banea védők felhívták a hadbíróság figyelmét arra, hogy egyes lapok a főtárgyaláson elhangzottakat olyan beállításban közlik, amely alkalmas arra, hogy kedvezőtlen atmoszférát teremtesen a vádlottakkal szemben. Kérik, hogy a hadbíróság adjon ki naponként kommunikét a tárgyalásról és akadályozzák meg, hogy tendenciózus és a valóságnak meg nem felelő tudósítások jelenjenek meg.

A hadbíróság rövid tanácskozássra v-

8 évi fegyházra emelte fel a tábla az érmelléki anyagylkos büntetését

Tegnap számunkban jelentettük, hogy az oradeai tábla péntek délelőttre halasztotta az ítélethirdetést Szőke Lajos curtuinseni (érkörtvélyesi) legény ügyében, aki mostoha anyját agyonverte a föld miatt és akit ezért a zalaui törvényszék öt évi fegyházra ítélt.

A tegnapi tárgyaláson a tábla Szőke Lajos büntetését nyolc évi fegyházra emelte fel. Az ítélt felebbezett.

APROHIREDETESEK

Jókarban levő használt bicikli olcsón eladó str. Gheorge Sincai (Smetka György ucca) 4a. 621

Megbízható perfekt szakácsnőt felvesz Jelentkezés 11-fél 1-ig Róna Andor üzletében Piata Unirii 4. 620

Szabósegédet fölveszek Regele Ferdinand 18. 619

Hímzésben és monogramozásban gyarkorlott leányt keresek str. Stramba (Görbe ucca) 2a. 617

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

nult vissza, amely után arra kérték a lapok munkatársait, hogy tudósításaikat a valósághoz hiven küldjék lapjaiknak. Egyben felhívták a cenzurát, hogy ne cenzurázzak a hadbírószági tárgyalásról megjelent tudósításokat.

A délutáni tárgyaláson Botos újságíró hallgatják ki, aki elmondja, hogy Bazargiban tartóztatták le nővérénél. Bucurestibe vitték a szigurancára, ahol kényszerítették egy nyilatkozat aláírására, amelyben kijelenti, hogy Constantinescut és Beumachet o szolította fel a gyilkosság elkövetésére. Azal fenyegették, hogy ha nem írja alá, — édesanyját is letartóztatják.

Hotineanu katonai ügyész: A sziguran

Vihar a Kamarában Goga lapjának betiltása körül

Bucuresti, március 22

A kamara csütörtök délutáni ülésén napirend előtt Cazacenco (ukrán liberális) kérte, hogy a kormány rendezze az ígért besszarábiai földműves és szegényember állampolgárságát akiknek még ma sincs meg az állampolgárságuk.

Petrovici (gogista) a Tara Noastra című lap betiltása miatt interpellál. A lapot azért tiltották be, mert bennhagyott néhány sor, amit a cenzura törölt. Tilakozik a cenzura tulkapásai ellen.

Az interpellációhoz csatlakozik Goga is, aki kijelenti, hogy a sinai merényletről sem szabad írni és akár elítélik, akár felmentik a vasgárdista vádlottakat, a közvélemény tájékoztatlan lesz az ítélet okai felől.

A kormány nevében Mavrodi miniszterelnökségi államtitkár kijelenti, hogy a cenzurára szükség van és azt addig fogják fen-

cán nem bántalmazták és nem kényszerítettek vallomásra senkit.

Ezután Silaghi Victort és Ion Dumitrescu lelkészt hallgatják ki, akik a halálosztag vezetői voltak. Mindketten azt állítják, hogy a halálosztag csak egy elnevezés volt és semmiféle szándékuk nem volt arra, hogy gyilkoljanak.

Ezzel a hadbíróság be is fejezte az összeesküvéssel vádolt fővádlottak kihallgatását és a közrend elleni merénylettel vádoltak kihallgatását kezdték meg.

Steleescu volt vasgárdista képviselőt hallgatják ki először. Stelescu kijelenti, hogy azért lett vasgárdista, hogy az ifjuság újjá nevelését irányíthassa.

tartani, amíg a kormány okot lát rá.

Jamandi belügyi miniszter kijelenti, hogy Gogaék interpellációja nem indokolt. A Tara Noastra-t négyszer figyelmeztették, hogy ne vétsen a cenzura ellen, de rendszert csináltak abból, hogy minden eszközzel megnehezítsék a kormány konstrukciós munkáját, aktiv minisztereket támadtak és a cenzura intézkedéseit semmibe sem vették. Ha a Tara Noastra rendesen fog írni, újból megjelenhet.

Madgearu kéri, hogy a miniszterek ne hagyják válasz nélkül az interpellációkat.

Bucuresti, március 22

A Lupta értesülése szerint a parlament husvét szünet alatt csak 12 napra szakítja meg üléseit és az ülésszak mindaddig el fog tartani, amíg a költségvetést is letárgyalják.

Hajszálon mult, hogy az Orient express ki nem síklott Devánál

Az éber pályaoőr vette észre, hogy egy kerék meglazult

Deva, március 22

A Deva közelében levő egyik vasúti órháznál szolgálatot teljesítő ór észrevette, hogy az órház mellett elhaladó Orient Express kerekének rámaja meglazult és a kerék leválással fenyeget. Miután a vonat nagy sebességgel haladt tovább nem tudta figyelmeztetni a mozdonyvezetőt a veszélyre. Azonnal telefonált a legközelebbi állomásra, ahol aztán a vonatot megállították és a borzalmas szerencsétlenségnek így módon elejét vették. Abban a pillanatban, amint a vonat megállt, a megrongálódott kerék leesett a tengelyről, ehát a váltóór értesítése valóban az utolsó pillanatban érkezett.

Szovjetország április 10-én bejelenti a Népszövetségbe való belépését

Genf, március 22

Beavatott politikai körök értesülése szerint Szovjetország a Népszövetség április 10-én kezdődő ülésszakán már bejelenti a Népszövetségbe való belépési szándékát.

A Népszövetség Genfben megjelenő hivatalos lapja, a Journal des Nations azt írja, hogy Oroszországnak a Népszövetségbe való belépését semmiféle formai ok nem akadályozza.